

Op het podium kan ik mijzelf verklaren

Door Beatrice Keunen

Fabian Franciscus is cabaretier en trekt met zijn cabaretprogramma *Vlafeest* volle zalen. Zijn autisme en de opluchting over zijn diagnose staan centraal in zijn optredens.

In de groep 8-musical op de basisschool vertolkte hij de hoofdrol, maar toen wist Fabian Franciscus nog niet dat hij later cabaretier zou worden. Daarvan werd hij zich pas bewust in zijn studententijd, toen hij rechten en economie studeerde en twee bachelors behaalde. Fabian: 'Ik schreef me in voor een cabaretwedstrijd en er werd helaas maar twee keer hard om mijn grappen gelachen. Als ik me op die twee focus en mijn programma daarop inricht, dan is er niks aan de hand, zei ik tegen mezelf.' En zo geschiedde: Fabian trekt met zijn cabaretprogramma *Vlafeest* inmiddels volle zalen in de landelijke theaters en bij bedrijfsfeesten. 'Ehm, die naam? Die koos ik omdat ik in een winkel zocht naar een pak rooibosvla. Het ligt niet in de schappen, maar wel in mijn hoofd. Daarom werd het *Vlafeest*; het klinkt vrolijk, positief en pakkend voor een voorstelling.'

Miscommunicatie

Zijn autisme en de opluchting over zijn diagnose staan centraal in de voorstelling. Hij noemt het een *aha-Erlebnis*, een entree om aan anderen eindelijk uit te kunnen leggen wie hij is. 'Op straat vinden ze mij soms een rare gozer, maar in het theater begrijpen mensen ook de miscommunicatie vanuit mijn kant. Daar kunnen ze dan erg om lachen. Dat is soms in het moment vervelend, maar geeft mij achteraf een kans om mij op het podium te verklaren.'

Pas in zijn studententijd kreeg Fabian de diagnose, meer

specifiek: McDD en OCD. Dat deze niet eerder werd gesteld, begrijpt de cabaretier goed. Zijn grote fantasie en vele denkbeldige vrienden passen niet bij het beeld van autisme, maar wel bij McDD. 'Dat soort dingen wist de jeugdpsycholoog in de woonplaats waar ik opgroeide gewoon nog niet.'

Lachen om autisme

Het lachen om autisme, om al die voorvallen die voornamelijk over miscommunicatie gaan, noemt Fabian pure verwerking. 'Als ik iets verwerk en andere mensen kunnen daar om lachen dan is de zware kant er misschien nog wel voor mij, maar het spanningsveld is opgelost.' Als voorbeeld haalt hij een van zijn fascinaties aan: het rechtzetten van dozen in een supermarkt, niet als medewerker, wel als klant. 'Als ik zie hoe andere mensen mij dan in die winkel zien, dan kan dat grappig zijn. Even lachen om iets kan zoveel lucht geven.' Fabian verwacht niet dat hij in de toekomst iets met zijn studies gaat doen. Cabaretvoorstellingen schrijven en voordragen, daar ligt zijn passie. 'Ik hoop ook dat het meer begrip opbrengt voor mensen met autisme, voor McDD. Mensen kunnen soms erg hard zijn als ze je niet begrijpen. En juist bij deze stoornissen is vaak sprake van miscommunicatie. Achteraf kun je het anderen niet kwalijk nemen.'

Verhelderend

Judith Boudri van GV Productions, zijn theateragent, neemt sinds een jaar de zaken waar voor inmiddels zelfstandig ondernemer Fabian. Zij boeken de voorstellingen, handelen de financiën af, verzorgen de publiciteit. Zijn autisme maakt Fabian als artiest heel uniek in Nederland, vertelt Judith. Zijn cv vond het impresariaat indrukwekkend.

'Even lachen om iets kan zoveel lucht geven'

Fabian Franciscus

Uit die cv valt op te maken dat hij in London een comedywedstrijd won in The Comedy Store, de bakermat van de Angelsaksische comedy. Ook won hij het Leeuwarder Cabaret Festival en de Comedy Slam. Hij speelde in de grotere comedyclubs van New York, Berlijn, Stockholm en Londen en meerdere cabaretfilmpjes van hem gingen viral. Judith: 'Fabian vertelde me dat hij vele hulpverleners heeft versleten voordat hij hier stond. En dat samenwerken destijds moeilijk voor hem was. Het contact tussen ons verloopt echter prima. Ik zorg dat alles duidelijk is; geen halve woorden, geen halve afspraken, geen onvoorziene gebeurtenissen, maar dat wil toch geen enkele artiest? Hij wil de regie, de controle en ook

daarvoor geldt: dat willen alle zzp'ers die bij ons zijn aangesloten.'

Valt misschien iets op? 'Misschien dat hij me niet aankijkt en eerst graag de kamer in zich opneemt voordat we rustig gaan zitten. En Fabian heeft een unieke kijk op de wereld, verhelderend voor anderen. Hij ziet dingen waaraan ik voorbijga.' Als voorbeeld haalt ze de 'bedscène' aan waarbij Fabian op bezoek bij zijn vriendin de eerste nacht aan de linker- en de volgende nacht aan de rechterkant gaat liggen. 'Hoezo heb je in bed een vaste kant? Wisselen kan toch ook? Nee, die relatie liep niet goed af...'

Zelfacceptatie

'Ja, die eigen wereld, dat klopt. Ik heb een eigen kijk op wat ik om mij heen ervaar,' vervolgt Fabian. Als kind schiep hij die al voor zichzelf tot in detail met een eigen licht- en geluidssysteem. 'Mijn wereld klopt vermoedelijk niet met hoe die in het echt werkt, althans hoe de meeste Nederlanders, hoe de gemiddelde mens, vindt dat die wereld werkt. Hoe je de gemiddelde mening op televisie ziet.' Acceptatie van anders zijn - zelfacceptatie - ziet Fabian als het allerbelangrijkste in zijn leven. Vanaf het moment dat hij dát kon, ging alles beter. 'Ik raakte er minder overprikkeld door. Werd minder boos op andere mensen. Vroeg daardoor ook minder van hen. En ik realiseerde me dat ik door mijn McDD heel veel afweet van iets kleins. Kortom: waren er maar meer politici met autisme in Nederland!' ●